

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Ptinidae (trägnagare), **Släkte:** *Grynobius*, **Art:** *Grynobius planus* (Fabricius, 1787) **Synonymer:** *Grynobius tricolor* (Olivier, 1790)

Kännetecken

En 4–6 mm lång skalbagge med ganska breda täckvingar. Översidan är mörkbrun och klädd med en ganska kort och nedliggande behåring. Benen och antennerna är kraftigt utformade med de tre sista antennledningarna påtagligt förlängda. På täckvingarna finns kraftiga längsgående punktrader.

Utbredning och status

Funnen i kustlandskapen från Skåne till Bohuslän.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i fruktkroppar av död, hård ved av ett antal olika lövträd, främst rosväxter som rönn, hagtorn och vildapel. Larver är dessutom påträffade i ek, bok, hassel. I Norge har arten även angripit lagrat virke av björk, al, och sälg. Arten tycks ha en tvåårig larvutveckling. Angreppen tycks fortgå under flera år i samma stamdelar och kan bli täta med åren. Detta gör att de runda kläckhålen kan ligga tätt intill varandra i de gren- eller stamdelar som passar arten. Larverna förpuppar sig redan på hösten och kläcks senare. Den nykläckta fullbildade skalbaggen lämnar sedan veden under slutet av maj till mitten av juni och kan sedan bankas ner från angripna grenar.

Hot

Arten hotas främst genom bristen på död ved i skogen och i det öppna landskapet. Den är vid flera tillfällen påträffad i parker och hotas där av alltför intensiv parkskötsel med bortstädning av död ved. Förmodligen hotas arten även av igenväxning av trädbevuxna naturbetesmarker genom att den främst påträffas i ganska solexponerad, torr ved.

Åtgärder

Man bör spara mera död lövträdsved i både skogsmark och i parker och ute i det öppna landskapet. Man bör förhindra att biotoperna där arten påträffas växer igen för kraftigt. Bränn ej upp nedfallna lövträdsgränar och klena stammar utan samla ihop dem och låt dem ligga kvar i området under några år.

Litteratur

- Ehnström, B. & Axelsson, R. 2002. Insektsnag i bark och ved. ArtDatabanken, SLU Lyngnes, R. 1950. Noe om treborende insekter på Sunnmøre. *Norsk Ent. Tidskr. B. VIII.*: 86–90.
- Hansen, V. 1964. Fortegnelse over Danmarks biller. *Ent. Meddel.* 33: 296.
- Palm, T. 1959. Die Holz- und Rindenkäfer der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opusc. Ent. Suppl.* XVI: 275.

Författare

Bengt Ehnström 2002. © ArtDatabanken, SLU 2006.